

Instroom obligatiefondsen en vertrouwen beleggers

FINANCIËLE MARKTEN

Wanneer het vertrouwen van professionele beleggers in goede rendementen op lange termijn afneemt, kiezen zij er vaak voor om te gaan beleggen in veiligere beleggingscategorieën. Dit kan door bijvoorbeeld aandelen uit hun portefeuilles te verkopen en (staats)obligaties aan te kopen. Deze bieden over het algemeen een lager rendement maar meer stabiliteit. In de figuur is het vertrouwen van institutionele beleggers wereldwijd vergeleken met de in- en uitstroom in obligatiefondsen in Nederland. Deze stromen zijn gemeten als verandering in de relatieve bijdrage aan het totaal vermogen van alle beleggingsfondsen, en komen zowel uit Nederland zelf als uit het buitenland. Het vertrouwen van institutionele beleggers wordt gemeten door te kijken hoeveel risicovolle beleggingen beleggers in hun portefeuille hebben opgenomen. Hierbij wordt aangenomen dat hoe meer risicovolle beleggingen iemand in portefeuille heeft, hoe meer vertrouwen er in de toekomst is.

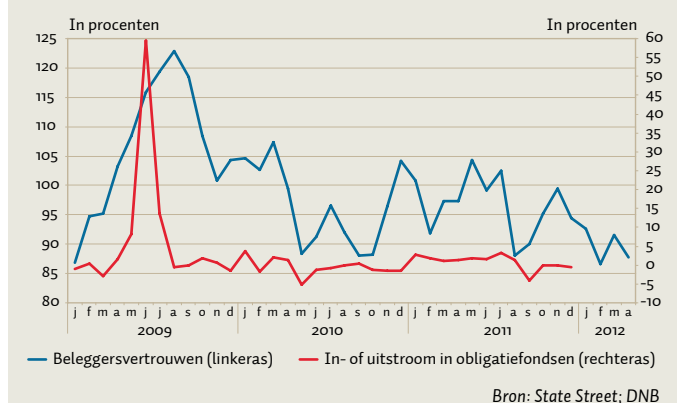
In Nederland zijn de grootste institutionele beleggers de pensioenfondsen. Zij beleggen, naast rechtstreekse beleggingen, ook een deel van hun vermogen in obligatiefondsen, maar hebben voor het voldoen aan hun toekomstige verplichtingen over het algemeen een hoger rendement nodig dan veilige obligaties bieden. Dit hogere rendement proberen zij te realiseren door te beleggen in aandelen.

Sinds juli 2010 is er een minder sterke samenhang te zien tussen het vertrouwen van beleggers en de in- of uitstroom in Nederlandse obligatiefondsen. De gebeurtenissen op de kapitaalmarkten binnen de eurozone, maar bijvoorbeeld ook de afwaardering van de kredietstatus van

de Verenigde Staten, kunnen deels de verklaring zijn voor het feit dat de interesse voor obligaties, als veilige belegging, afneemt.

Een reden hiervoor kan zijn dat obligaties door institutionele beleggers veel minder als veilige haven worden gezien. Ook kunnen bepaalde obligatiefondsen minder aantrekkelijk lijken doordat zij een specifiek soort risicovolle obligatie relatief veel in portefeuille hebben. Een andere optie is dat beleggers andere beleggingen, zoals aandelen, toch minder risicovol zijn gaan vinden, bijvoorbeeld door onderwaardering, en besloten hebben om daar toch meer in te gaan beleggen. ■ KRIS MARX (AFM)

Beleggersvertrouwen en obligatiefondsen

Baanonzekerheid toegenomen

ARBEIDSMARKT

De laatste jaren zijn steeds meer werknemers onzeker geworden over het behoud van hun baan. Het aandeel werknemers dat aangeeft risico te lopen zijn of haar baan te verliezen, is in de periode 2007–2011 gestegen van 16,7 naar 22,4 procent.

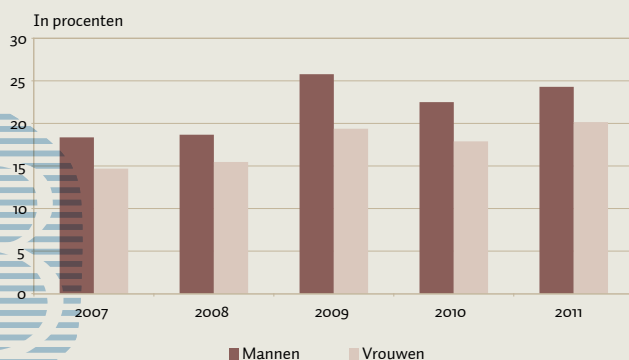
De ontwikkeling van de baanonzekerheid sluit aan bij de ontwikkeling van de werkloosheid. Net als de baanonzekerheid nam ook de werkloosheid flink toe in 2009. Toen de werkloosheid in de loop van 2010 enigszins terugliep, werd ook de stijgende lijn in de baanonzekerheid onderbroken. Vervolgens nam de werkloosheid weer toe in de tweede helft van 2011 en werd ook de baanonzekerheid groter.

Vorig jaar gaf een op de vier mannen aan risico te lopen zijn baan te verliezen. Bij vrouwen was dat een op de vijf. Dat mannen onzekerder zijn over het behoud van hun werk hangt samen met het feit dat relatief veel mannen werkzaam zijn in conjunctuurgevoelige bedrijfstakken, zoals de sector 'Vervoer en opslag'. Ook de relatief sterke toename van de baanonzekerheid bij mannen in 2009 hangt hiermee samen. Verder zijn er verschillen in baanonzekerheid naar leeftijd. Werknemers van 25 jaar en ouder gaven vaker aan risico te lopen hun baan te verliezen dan jongeren van 15 tot 25 jaar.

De afgelopen jaren was de baanonzekerheid het grootst in de financiële sector. In 2011 gaf een derde van de werknemers in deze sector aan risico te lopen zijn of haar baan te verliezen. In de sector 'Informatie en communicatie' was dat 30 procent. Ook in het openbaar bestuur bestaat relatief veel onzekerheid: 28 procent liep naar eigen zeggen risico. Dit hangt waarschijnlijk samen met de recente en aangekondigde bezuinigingen bij de overheid. Ook werknemers in de bedrijfstakken 'Zakelijke dienstverlening', 'Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening' en 'Vervoer en opslag' geven relatief vaak aan risico te lopen op baanverlies.

■ HENDRIKA LAUTENBACH (CBS) EN LANDO KOPPELS (TNO)

Het aandeel werknemers dat aangeeft risico te lopen op baanverlies

De auteur heeft verklaard dit artikel alleen te publiceren in ESB en niet elders te publiceren in wat voor medium dan ook. Het is wel toegestaan om het artikel voor eigen gebruik en voor publicatie op een intranet van de werkgever van de auteur aan te wenden.